

EDUKACJA

W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W ROKU SZKOLNYM 2012/2013

Informacje zawarte w niniejszym opracowaniu zaprezentowano według stanu organizacyjnego systemu edukacji regulowanego ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami. Przedstawione informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Wychowanie przedszkolne, jako pierwszy etap edukacji, realizowane jest w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz od roku szkolnego 2008/09, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 38), również w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 – 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja**, w których nauka jest obowiązkowa (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych),
- od roku szkolnego 2002/03 – **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 – szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające), a także 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu szkół wyższych obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce, nie dotyczą natomiast Polaków studiujących za granicą.

Przez **szkołę** rozumie się jednostkę organizacyjną powołaną na podstawie aktu założycielskiego lub wpisu do ewidencji przez organ administracji rządowej, jednostkę samorządu terytorialnego, osobę prawną lub osobę fizyczną na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty. Szkoła prowadzi kształcenie określonego rodzaju i na określonym poziomie, posiada statut nadany przez organ lub osobę prowadzącą szkołę. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Niniejsze opracowanie prezentuje dane o wszystkich szkołach objętych systemem oświaty według stanu na początku roku szkolnego (30 września) lub akademickiego (30 listopada). Wyjątek stanowią dane o absolwentach, którzy w przypadku szkół (poza szkołami wyższymi) wykazywani są na koniec roku szkolnego, a szkół wyższych – w roku akademickim.

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

W województwie podlaskim w końcu września 2012 r. wychowanie przedszkolne prowadzone było w 676 placówkach. W stosunku do poprzedniego roku szkolnego ich liczba zwiększyła się o 32, tj. o 5,0%. Wśród omawianych placówek było 201 przedszkoli (o 12 więcej niż przed rokiem), 20 zespołów wychowania przedszkolnego (o 5 więcej), 114 punktów przedszkolnych (o 29 więcej) oraz 341 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych (o 14 mniej niż rok wcześniej). Wychowaniem przedszkolnym zapewniającym opiekę i naukę objęto 35,0 tys. dzieci (wzrost o 4,3% w stosunku do roku poprzedniego), z czego 25,6% stanowiły dzieci sześciolatnie (rok wcześniej – 26,0%). Większość omawianych placówek zlokalizowana była na wsi (59,6%), jednak tylko 25,3% ogółu dzieci objętych edukacją przedszkolną stanowiły dzieci wiejskie. Wśród placówek zajmujących się wychowaniem przedszkolnym na wsi przeważały oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. Na początku roku szkolnego 2012/13 na terenach wiejskich znajdowało się 261 tego rodzaju placówek prowadzących głównie edukację sześciolatków. Funkcjonowało tu ponadto 28 przedszkoli, 19 zespołów wychowania przedszkolnego oraz 95 punktów przedszkolnych. Przedszkola na wsi zapewniały opiekę 21,2% ogółu dzieci wiejskich objętych wychowaniem przedszkolnym, podczas gdy do 173 przedszkoli w miastach uczęszczało 84,0% odpowiedniej grupy dzieci miejskich. W omawianym roku, podobnie jak w latach poprzednich, w strukturze wszystkich placówek dominowały przedszkola publiczne (77,1%), przy jednoczesnym wzroście (o 17,1%) w stosunku do roku szkolnego 2011/12 liczby przedszkoli niepublicznych.

W roku szkolnym 2012/13 na jedną placówkę wychowania przedszkolnego przypadało średnio 52 dzieci (w miastach – 96, a na wsi – 22). Obsada miejsc w podlaskich przedszkolach ukształtowała się zaś na poziomie 105 dzieci na 100 miejsc. W miastach wskaźnik ten wynosił 105, podczas gdy na wsi osiągnął wartość 100. Najbardziej oblegane były przedszkola w powiecie kolneńskim, gdzie na 100 miejsc przypadało 132 dzieci, łomżyńskim – 129, zambrowskim – 125, sejneńskim – 121 oraz w mieście Suwałki – 112 dzieci. Znacznie mniej dzieci niż przygotowanych dla nich miejsc odnotowano w przedszkolach w powiecie augustowskim, gdzie na 100 miejsc przypadało tylko 95 dzieci. W omawianym roku ani jedno przedszkole nie funkcjonowało na terenie powiatu suwalskiego.

Na początku roku szkolnego 2012/13 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, któremu podlegają sześciolatki, realizowało 8,9 tys. osób. W miastach duża część tej grupy dzieci (65,8%) odbywała je w przedszkolach, podczas gdy na wsi zdecydowana większość spośród nich (84,0%) uczęszczała do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

Tabl. 1. Wychowanie przedszkolne
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
	ogółem		w tym			
			przedszkola		oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	
Placówki	644	676	189	201	355	341
w tym na wsi	396	403	28	28	276	261
Miejsca	23798	25443	21722	22745	x	x
w tym na wsi	3626	4129	1809	1881	x	x
Oddziały	1564	1630	952	984	494	484
w tym na wsi	506	534	85	87	317	311
Dzieci	33527	34972	22573	23825	9216	8831
w tym na wsi	8504	8854	1774	1881	5218	5021
w tym w wieku 6 lat	8718	8947	4271	4537	4435	4396
w tym na wsi	2719	2693	450	419	2258	2262

SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

We wrześniu 2012 r. w województwie podlaskim nowy rok szkolny zainauguowało 425 szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży, w tym 20 szkół specjalnych. W stosunku do poprzedniego roku ubyło 13 placówek. Przeważająca liczba szkół znajdowała się na obszarach wiejskich (68,0%), gdzie funkcjonowało także 14 szkół filialnych. Zdecydowana większość szkół podstawowych (86,6%) podlegała jednostkom samorządu terytorialnego.

W roku szkolnym 2012/13 w szkołach podstawowych uczyło się 64,5 tys. dzieci i młodzieży (o 1,4 tys., tj. o 2,2% mniej niż w roku poprzednim), w tym 0,5 tys. uczęszczało do szkół specjalnych. Naukę w klasie pierwszej rozpoczęło 10,3 tys. dzieci, co stanowiło 16,0% wszystkich uczniów szkół podstawowych. W czerwcu 2012 r. naukę na poziomie podstawowym ukończyło 11,3 tys. uczniów (o 5,1% mniej niż rok wcześniej), w tym 81 absolwentów szkół specjalnych. Dziewczęta stanowiły 49,1% ogólnej liczby uczniów i 49,1% ogółu absolwentów.

W omawianym roku szkolnym na jedną szkołę podstawową przypadało 152 uczniów, zaś przed rokiem wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 151 osób. W miastach na jedną szkołę (bez szkół specjalnych) przypadało średnio 350 uczniów, podczas gdy na wsi – tylko 78.

Tabl. 2. Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2011/12 b – 2012/13	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym dziewczęta	ogółem	w tym dziewczęta
O g ó ł e m	a 438 b 425	65986 64542	32318 31659	11873 11267	5784 5529
Szkoły podstawowe (bez szkół specjalnych)	a 419 b 405	65483 64020	32146 31480	11783 11186	5754 5503
w tym szkoły filialne	a 14 b 14	264 277	120 138	11 41	6 22
Szkoły podstawowe specjalne	a 19 b 20	503 522	172 179	90 81	30 26

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

W roku szkolnym 2012/13 w województwie podlaskim działalność oświatową prowadziło 226 gimnazjów dla dzieci i młodzieży, w tym 19 specjalnych. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba placówek zwiększyła się o 5. W miastach funkcjonowały 134 szkoły tego typu (czyli o 5 więcej niż przed rokiem), a na wsi – 92 (liczba ta nie uległa zmianie). Dla większości gimnazjów (87,6%) organem prowadzącym były jednostki samorządu terytorialnego.

Liczba uczniów we wrześniu 2012 r. wynosiła 36,8 tys., tj. o 5,7% mniej niż rok wcześniej. Naukę w klasie pierwszej rozpoczęło 11,7 tys. uczniów, tj. o 5,6% mniej niż przed rokiem. Do podlaskich gimnazjów specjalnych w omawianym okresie uczęszczało 0,6 tys. uczniów. W czerwcu 2012 r. edukację w gimnazjum zakończyło 13,4 tys. osób, w tym 158 to absolwenci gimnazjów specjalnych. Dziewczęta stanowiły 48,0% ogółu uczniów i 49,0% ogółu absolwentów gimnazjów.

W województwie podlaskim we wrześniu 2012 r. na jedno gimnazjum dla dzieci i młodzieży przypadało średnio 163 uczniów, tj. o 13 mniej niż przed rokiem. W miastach w jednej szkole gimnazjalnej naukę pobierało przeciętnie 193 uczniów, a na wsi – 118.

Tabl. 3. Gimnazja dla dzieci i młodzieży
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2011/12 b – 2012/13	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym dziewczęta	ogółem	w tym dziewczęta
O g ó l e m	a 221 b 226	38983 36750	18733 17624	13666 13357	6670 6541
Gimnazja (bez szkół specjalnych)	a 203 b 207	38428 36174	18514 17412	13474 13199	6606 6485
w tym:					
gimnazja z oddziałami przysposabia- jącymi do pracy	a 7 b 6	610 552	196 189	219 188	70 60
gimnazja sportowe	a 5 b 4	1650 1229	651 459	577 483	234 185
gimnazja mistrzostwa sportowego	a 1 b 1	183 205	83 88	61 55	28 25
Gimnazja specjalne	a 18 b 19	555 576	219 212	192 158	64 56

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE¹ DLA MŁODZIEŻY

W roku szkolnym 2012/13 na terenie województwa podlaskiego funkcjonowały 224 ponadgimnazjalne szkoły dla młodzieży (w tym 20 szkół specjalnych), w których kształciło się łącznie 45,4 tys. uczniów (w tym 0,6 tys. w szkołach specjalnych). W porównaniu z poprzednim rokiem ubyła 1 placówka, a liczba uczniów zmniejszyła się o 5,2%. Wśród szkół ponadgimnazjalnych najwięcej uczniów skupiały licea ogólnokształcące, do których uczęszczało 21,5 tys. młodzieży. Dużą grupę, liczącą 18,4 tys. osób, tworzyli także uczniowie techników. Dwa wymienione typy szkół cieszą się od lat niesłabnącą popularnością wśród młodzieży. W ostatnich latach zmniejszyło się natomiast zainteresowanie uczniów zasadniczymi szkołami zawodowymi, których głównym celem jest wykształcenie umiejętności przydatnych do pracy w określonym zawodzie oraz przygotowanie do kształcenia ustawicznego. W roku szkolnym 2012/13 w zasadniczych szkołach zawodowych uczyło się 4,3 tys. młodzieży, tj. o 10,3% mniej niż przed rokiem. Niewielka część absolwentów tych szkół kontynuowała naukę w uzupełniających liceach ogólnokształcących i technicach dla młodzieży. W omawianym roku szkolnym liczba uczniów w uzupełniających liceach ogólnokształcących kształtowała się na poziomie 27 osób, natomiast w technicach uzupełniających uczyło się 35 osób, czyli odpowiednio o 61,4% i o 61,5% mniej niż przed rokiem. W ostatnim okresie obserwuje się również mniejsze zainteresowanie nauką w liceach profilowanych. Spowodowało to ograniczenie liczby placówek w stosunku do roku poprzedniego (o 2) i spadek liczby uczniów (o 45,7%). Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, od roku szkolnego 2012/13 likwidowane będą stopniowo uzupełniające licea ogólnokształcące, technika uzupełniające oraz licea profilowane dla młodzieży. Skutkuje to brakiem naboru uczniów do klas pierwszych.

Odrębną grupę wśród szkół ponadgimnazjalnych stanowią ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W roku szkolnym 2012/13 w szkołach tego typu zawód zdobywały 432 osoby, tj. o 4,1% więcej niż rok wcześniej. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym wzrosła również (o 5,4%) liczba uczniów w szkołach specjalnych przysposabiających do pracy. Są to 3-letnie szkoły przeznaczone dla młodzieży z upośledzeniem umysłowym lub z niepełnosprawnością sprzężoną, których absolwenci otrzymują zaświadczenie o przysposobieniu do pracy i nie roszą nadziei na dalszą naukę. W roku szkolnym 2012/13 do szkół tego typu uczęszczało 373 uczniów, a w czerwcu 2012 r. ukończyło je 68 osób.

¹ Bez szkół policealnych.

W szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży nieznacznie przeważali chłopcy (52,1% ogółu uczniów), przy czym ich udział był zróżnicowany w zależności od typu szkoły. W zasadniczych szkołach zawodowych chłopcy stanowili 76,4% ogólnej liczby uczniów, w technikach – 64,6%, w technikach uzupełniających – 62,9%, a w specjalnych szkołach przysposabiających do pracy – 58,7%. W ogólnokształcących szkołach artystycznych dających uprawnienia zawodowe zdecydowaną większość (67,6% ogółu) stanowiły dziewczęta. Dominowały one także w liceach ogólnokształcących (63,0%) i liceach profilowanych (61,1%).

Tabl. 4. Szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży
Stan na początku roku szkolnego

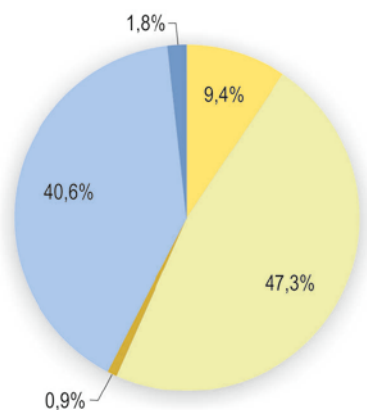
Wyszczególnienie a – 2011/12 b – 2012/13	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym dziewczęta	ogółem	w tym dziewczęta
O g ó ł e m	a 225 b 224	47907 45417	22915 21768	14595 14206	7321 7149
Zasadnicze szkoły zawodowe	a 50 b 50	4763 4272	1152 1009	1809 1589	484 425
Licea ogólnokształcące	a 74 b 76	22390 21453	14110 13523	7435 7515	4729 4781
Uzupełniające licea ogólnokształcące	a 2 b 2	70 27	18 6	– 27	– 9
Licea profilowane	a 14 b 12	753 409	453 250	461 249	294 136
Technika	a 68 b 69	19071 18416	6701 6521	4704 4640	1706 1685
Technika uzupełniająca	a 3 b 1	91 35	27 13	34 32	8 10
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe	a 4 b 4	415 432	301 292	88 86	73 69
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	a 10 b 10	354 373	153 154	64 68	27 34

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

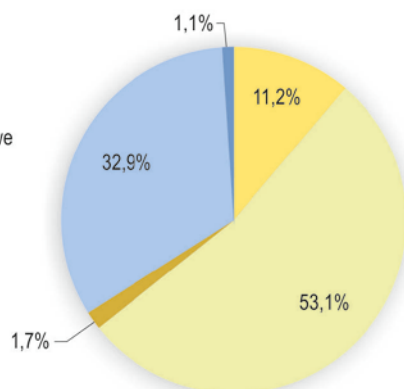
W czerwcu 2012 r. naukę we wszystkich typach szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży zakończyło 14,2 tys. uczniów, w tym 50,3% stanowiły dziewczęta.

STRUKTURA UCZNIÓW I ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH DLA MŁODZIEŻY

Uczniowie w roku szkolnym 2012/13^a

Absolwenci z roku szkolnego 2011/12

a Stan na początku roku szkolnego. b Łącznie z uzupełniającymi. c Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

SZKOŁY POLICEALNE

Szkoły policealne stanowią dopełnienie edukacji na poziomie średnim zawodowym. W końcu września 2012 r. w województwie podlaskim działalność oświatową prowadziły 102 placówki tego typu (o 2 mniej w porównaniu z poprzednim rokiem). W omawianym okresie szkoły policealne kształciły łącznie 17,1 tys. osób, tj. o 5,0% więcej niż rok wcześniej. Wśród ogółu słuchaczy większość stanowiły kobiety (67,9%).

W czerwcu 2012 r. naukę w szkołach policealnych zakończyło 3,6 tys. osób, tj. o 11,0% więcej niż przed rokiem. Zdecydowana większość szkół (69) prowadzona była przez jednostki należące do sektora prywatnego, a kształciło się w nich 13,7 tys. słuchaczy.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat nie zmieniały się najczęściej wybierane kierunki kształcenia. W roku szkolnym 2012/13 nadal największym zainteresowaniem cieszyły się takie specjalności, jak: pracownicy spraw finansowych i handlowych, średni personel biurowy, informatycy, pracownicy opieki społecznej i pomocy socjalnej oraz pracownicy usług osobistych, głównie technicy usług kosmetycznych i fryzjerskich.

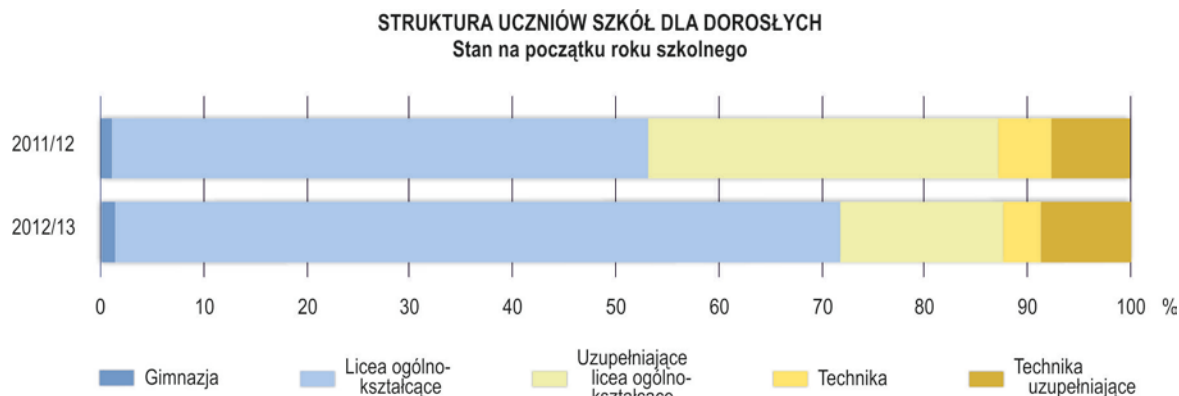
Tabl. 5. Szkoły policealne
Stan na początku roku szkolnego

Wyszczególnienie a – 2011/12 b – 2012/13	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 104 b 102	16241 17050	10783 11572	3280 3640	2292 2558
w tym:					
Nauczycielskie kolegia języków obcych	a 4 b 5	265 187	215 150	138 147	123 132

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

SZKOŁY DLA DOROSŁYCH

Głównym celem edukacji dorosłych jest kontynuacja przerwanej z różnych powodów cyklu kształcenia. Podstawowym powodem podjęcia ponownie nauki jest zazwyczaj chęć uzupełnienia wiedzy czy podniesienia poziomu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, od roku szkolnego 2012/13 likwidowane będą stopniowo uzupełniające licea ogólnokształcące, technika uzupełniająca, licea profilowane, a także zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych. Efektem tego jest brak naboru uczniów do klas pierwszych. W województwie podlaskim w roku szkolnym 2012/13 przestało funkcjonować 8 uzupełniających liceów ogólnokształcących i 2 technika, zaś przybyło 9 liceów ogólnokształcących. W wyniku tych zmian sieć szkół dla dorosłych obejmowała 2 gimnazja oraz 116 szkół ponadgimnazjalnych. Naukę kontynuowało w nich łącznie 7,0 tys. osób, tj. o 3,2% mniej niż rok wcześniej. Wśród uczniów tych szkół przeważali mężczyźni, którzy stanowili 59,4% ogółu.

Do gimnazjów dla dorosłych w roku szkolnym 2012/13 uczęszczało tylko 89 osób, natomiast szkoły ponadgimnazjalne skupiały łącznie 6,9 tys. osób, tj. 98,7% ogólnej liczby uczniów szkół dla dorosłych. Wśród nich najliczniejszą grupę tworzyli uczący się w liceach ogólnokształcących. Do 60 placówek tego typu uczęszczało 4,9 tys. słuchaczy.

Szkoły dla dorosłych w roku szkolnym 2011/12 ukończyło 2,0 tys. osób (w tym 44,8% stanowiły kobiety), tj. o 8,0% mniej niż rok wcześniej. Zdecydowanie najliczniejsze grupy absolwentów tworzyli kończący edukację w liceach ogólnokształcących (45,6% ogółu) i uzupełniających liceach ogólnokształcących (42,9%).

Tabl. 6. Szkoły dla dorosłych
Stan na początku roku szkolnego

Typy szkół a – 2011/12 b – 2012/13	Szkoły	Uczniowie		Absolwenci ¹	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 119 b 118	7226 6995	2955 2838	2134 1963	1022 880
Gimnazja	a 2 b 2	80 89	28 29	43 10	9 6
Licea ogólnokształcące	a 51 b 60	3759 4922	1748 2181	962 896	488 457
Uzupełniające licea ogólnokształcące	a 43 b 35	2452 1107	1032 493	914 842	480 382
Technika	a 8 b 6	377 258	81 54	69 74	7 21
Technika uzupełniająca	a 15 b 15	558 619	66 81	146 141	38 14

¹ Z poprzedniego roku szkolnego.

INNE ASPEKTY OŚWIATY I WYCHOWANIA

W ostatnich latach ważny element procesu nauczania stanowią technologie informatyczne i multimedialne oraz umiejętność korzystania z Internetu. W roku szkolnym 2012/13 w województwie podlaskim 97,9% szkół podstawowych było wyposażonych w komputery. W gimnazjach odsetek ten ukształtował się na poziomie 83,2%, w liceach ogólnokształcących (łącznie z uzupełniającymi) wynosił 78,2%, w technikach (łącznie z uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) osiągnął poziom 79,7%, w szkołach policealnych – 47,1%, w liceach profilowanych – 33,3%, a w zasadniczych szkołach zawodowych – 32,0%.

Na jedną pracownię komputerową w szkołach podstawowych w miastach przypadało 229 uczniów, natomiast na wsi – 81 uczniów, co oznacza, że w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym liczba uczniów przypadająca na jedną pracownię komputerową uległa zmniejszeniu na terenach miejskich, natomiast na terenach wiejskich zwiększyła się o 1. W gimnazjach na jedną pracownię komputerową w miastach przypadało 195 uczniów, podczas gdy na wsi – 129. W szkołach ponadgimnazjalnych z jednej pracowni komputerowej korzystało przeciętnie 168 uczniów.

Ważnym elementem edukacji jest także nauka języków obcych. Wśród języków obcych nauczanych obowiązkowo w szkołach dla dzieci i młodzieży zdecydowanie dominuje język angielski, z którego w roku szkolnym 2012/13 lekcje pobierało aż 92,5% ogółu uczniów tych szkół w województwie. W ramach zajęć obowiązkowych nauczano również m.in. języka niemieckiego (25,0% ogółu uczniów), rosyjskiego (14,9%), francuskiego (3,0%) i łaciny (0,8%). W szkołach dla dorosłych popularność języków obcych nauczanych obowiązkowo kształtowała się podobnie jak w szkołach dla dzieci i młodzieży. Najczęściej wykładany był

język angielski, którego uczyło się 84,4% osób, następnie rosyjski – 9,7% i niemiecki – 0,5%. W szkołach dla dorosłych zdecydowana większość słuchaczy uczyła się tylko jednego języka obcego.

W omawianym roku szkolnym stypendia otrzymywało 31,5 tys. uczniów szkół dla dzieci i młodzieży wszystkich szczebli edukacji, co stanowiło 19,9% ogólnej ich liczby. Zdecydowaną większość stanowiły stypendia szkolne związane z trudną sytuacją materialną. Pobierało je 84,0% wszystkich uczniów korzystających z tego typu dofinansowania. Stypendia o charakterze motywacyjnym otrzymywało 5,1 tys. uczniów szkół dla dzieci i młodzieży, a wśród nich największy odsetek (14,3%) stanowiły stypendia za wyniki w nauce.

SZKOŁY WYŻSZE

W ostatnich latach szkoły wyższe podlegały znaczącym przemianom. Obok istniejących szkół publicznych powstały i rozwinęły się niepubliczne szkoły wyższe, poszerzono ofertę edukacyjną tworząc nowe kierunki. Na niektórych uczelniach prowadzone są już regularne studia z wykładowym językiem obcym. Zróżnicowany został magisterski system studiów poprzez wprowadzenie dwustopniowego systemu kształcenia, który daje możliwość kontynuowania edukacji po studiach licencjackich lub inżynierskich (pierwszego stopnia) na studiach drugiego stopnia określanymi wcześniej jako studia magisterskie uzupełniające.

W roku akademickim 2012/13 wśród 18 uczelni wyższych mających siedzibę na terenie województwa podlaskiego znajdowało się 5 uczelni publicznych i 13 niepublicznych. W strukturze szkół wyższych na terenie województwa podlaskiego funkcjonowały również zamiejscowe wydziały, ośrodki dydaktyczne i filie szkół wyższych z innych województw. W omawianym roku było 6 takich placówek, z czego 2 to wydziały zamiejscowe szkół publicznych.

Tabl. 7. *Studenci szkół wyższych¹*
Stan w dniu 30 XI

Typy szkół a – 2011/12 b – 2012/13	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem na studiach			
			stacjonarnych		niestacjonarnych	
			razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 50873 b 47274	29933 28039	28014 27426	16772 16612	22859 19848	13161 11427
Uniwersytety	a 15174 b 14742	11179 10682	9204 9170	6691 6579	5970 5572	4488 4103
Wyższe szkoły techniczne	a 13778 b 13120	5281 5110	10005 9740	4337 4303	3773 3380	944 807
Wyższe szkoły rolnicze	a 1663 b 1511	670 623	337 290	144 122	1326 1221	526 501
Wyższe szkoły ekonomiczne	a 3697 b 2912	2408 1946	452 319	242 187	3245 2593	2166 1759
Wyższe szkoły pedagogiczne	a 1566 b 1404	1036 961	132 156	105 130	1434 1248	931 831
Akademie medyczne	a 4681 b 4506	3566 3488	4111 3997	3139 3099	570 509	427 389
Wyższe szkoły artystyczne	a 295 b 300	181 181	295 300	181 181	– –	– –
Wyższe szkoły teologiczne	a 135 b 107	73 55	37 34	– –	98 73	73 55
Pozostałe szkoły	a 9884 b 8672	5539 4993	3441 3420	1933 2011	6443 5252	3606 2982

¹ Łącznie z cudzoziemcami.

W omawianym roku w szkołach wyższych województwa podlaskiego kształciło się 47,3 tys. studentów, tj. o 7,1% mniej niż w roku poprzednim. Wśród nich znajdowało się 28,0 tys. kobiet, co stanowiło 59,3% ogółu słuchaczy podlaskich uczelni. Przeważającą grupę tworzyli studenci studiów stacjonarnych, których udział w ogólnej liczbie studentów osiągnął 58,0% (w porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 2,1%). Na studiach niestacjonarnych naukę rozpoczęło 19,8 tys. osób, tj. o 13,2% mniej niż rok wcześniej. Wśród osób kształcących się w szkołach wyższych przeważali słuchacze uczelni publicznych. Ich liczba ukształtowała się na poziomie 37,0 tys. (o 3,1% niższym niż przed rokiem), co stanowiło 78,2% ogółu studentów, natomiast na uczelniach niepublicznych studiowało 10,3 tys. osób (o 19,1% mniej niż w roku poprzednim).

Największą uczelnią w województwie jest Uniwersytet w Białymstoku, gdzie w końcu listopada 2012 r. na licznych kierunkach naukę pobierało 14,7 tys. studentów, wśród których 0,5 tys. to słuchacze filii w Wilnie. Nieco mniejsza liczba osób (13,1 tys.) kształciła się w omawianym okresie na Politechnice Białostockiej. Te dwie publiczne uczelnie skupiały w swoich szeregach aż 58,9% ogółu studentów podlaskich szkół wyższych. Spośród uczelni niepublicznych, największą liczbę słuchaczy zarejestrowano w Wyższej Szkole Administracji Publicznej im. Stanisława Staszica w Białymstoku, gdzie wiedzę zdobywało 2,3 tys. osób, tj. 4,8% ogółu studiujących na podlaskich uczelniach.

W roku akademickim 2011/12 dyplomy ukończenia studiów pierwszego stopnia z tytułem licencjata bądź inżyniera, drugiego stopnia z tytułem magistra oraz jednolitych studiów magisterskich uzyskało 14,8 tys. osób (łącznie z cudzoziemcami). W grupie tej znalazło się 9,7 tys. kobiet. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba absolwentów zmniejszyła się o 3,3%. Z ich ogólnej liczby 50,0% otrzymało dyplom ukończenia studiów stacjonarnych. Najwięcej absolwentów opuściło mury Uniwersytetu w Białymstoku (4,3 tys.) oraz Politechniki Białostockiej (3,6 tys.).

Tabl. 8. *Absolwenci szkół wyższych*¹

Typy szkół a – 2010/11 b – 2011/12	Ogółem	W tym kobiety	Z ogółem studiów			
			stacjonarnych		niestacjonarnych	
			razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
O g ó ł e m	a 15261 b 14755	10141 9673	6811 7372	4384 4782	8450 7383	5757 4891
Uniwersytety	a 4474 b 4308	3488 3438	2539 2520	1942 1987	1935 1788	1546 1451
Wyższe szkoły techniczne	a 3174 b 3581	1359 1603	2298 2728	1053 1331	876 853	306 272
Wyższe szkoły rolnicze	a 587 b 379	411 245	53 41	26 17	534 338	385 228
Wyższe szkoły ekonomiczne	a 1860 b 1518	1301 1032	208 169	131 96	1652 1349	1170 936
Wyższe szkoły pedagogiczne	a 647 b 557	395 385	34 25	31 21	613 532	364 364
Akademie medyczne	a 1084 b 1169	874 912	821 1007	631 786	263 162	243 126
Wyższe szkoły artystyczne	a 76 b 83	46 58	76 83	46 58	– –	– –
Wyższe szkoły teologiczne	a 31 b 23	20 14	4 5	– –	27 18	20 14
Pozostałe szkoły	a 3328 b 3137	2247 1986	778 794	524 486	2550 2343	1723 1500

¹ Łącznie z cudzoziemcami.

Podlaskie uczelnie cieszą się coraz większym uznaniem wśród zagranicznych studentów. Według stanu na początku roku akademickiego 2012/13 na uczelniach województwa studiowało łącznie 1,4 tys. obcokrajowców, tj. o 0,7% więcej niż przed rokiem. Dużym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się studia stacjonarne, na których kształciło się 89,2% ogółu słuchaczy zagranicznych.

Podobnie jak w latach poprzednich, najliczniejszą grupę obejmującą 671 osób stanowili obcokrajowcy studiujący na Uniwersytecie w Białymstoku, w tym 455 osób – na filialnym wydziale ekonomiczno-informatycznym w Wilnie. Wśród studentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku 279 osób nie było obywatelami polskimi. W tej grupie znajdowało się 271 słuchaczy kierunku lekarskiego.

W roku akademickim 2011/12 na podlaskich uczelniach dyplomy ukończenia studiów otrzymało 249 cudzoziemców, w tym studiów stacjonarnych – 217 osób. Najwięcej obcokrajowców (140 osób) zdobyło dyplom Uniwersytetu w Białymstoku, a wśród nich znaczącą grupę stanowili absolwenci filii Uniwersytetu w Wilnie (91osób).